

Sygn. akt VI Ka 487/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2021r.

Sąd Okręgowy w Elblągu VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: sędzia Elżbieta Kosecka-Sobczak /spr./

Sędziowie: Natalia Burandt

Irena Śmietana

Protokolant: st. sekr. sąd. Joanna Prabucka – Ochniak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Elblągu Jerzego Adamowskiego

po rozpoznaniu w dniu 21 stycznia 2021r. w Elblągu sprawy

J. K. s. Z. i B. ur. (...) w S.

o wyrok łączny

z powodu apelacji wniesionej przez skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Braniewie

z dnia 4 listopada 2020 r. sygn. akt II K 119/20

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Braniewie do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	VI Ka 487/20
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Braniewie z dnia 4 listopada 2020r. w spr. II K 119/20

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#

art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w

	zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
1,2,3		skazany J. K.	Przestępstwa popełnione przez skazanego, jego karalność, wykonanie kar i zakazów prowadzenia pojazdów	Informacja z SR w Braniewie, Odpisy wyroków, Informacja z KRK	k. 136 k.137-142 k.143-146
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
1,2,3	Informacja z SR w Braniewie, Odpisy wyroków, Informacja z KRK	dowody te zostały sporządzone przez osoby/organy do tego uprawnione, nie były kwestionowane przez strony, stąd zasługują na wiarygodność

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
1.	<p>Skazany w części wstępnej apelacji wskazał wszystkie względne przyczyny odwoławcze wskazane w art. 438 kpk, co obligowało sąd odwoławczy do przeprowadzenia totalnej kontroli zaskarżonego wyroku łącznego i podjęcia decyzji czy zachodzą podstawy do postulowanego przez skazanego uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, tym bardziej, że w apelacji wskazał na potrzebę połączenia kar, w tym z wyroku w spr. (...) SR w B., który to wyrok nie był wskazany w części wstępnej zaskarżonego wyroku</p>	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Zastrzeżenia zawarte w uzasadnieniu apelacji autorstwa skazanego można utożsamić		

z zarzutami obrazy przepisów postępowania, które miały wpływ na treść orzeczenia w powiązaniu z zarzutami obrazy przepisów prawa materialnego dot. kary łącznej.

Skazany skrytykował w apelacji m.in. brak uwzględnienia w wymierzonej karze łącznej z zaskarżonego wyroku łącznego kary z wyroku łącznego w spr. (...) SR w B., którą skazany aktualnie odbywa w sytuacji, gdy sąd I instancji objął węzłem kary łącznej tylko kary z dwóch wyroków Sr w B. sygn. (...) i (...).

A w ocenie sądu odwoławczego należałoby uwzględnić apelację w tej części, tym bardziej, że sąd I instancji przeprowadził dowód z wyroku łącznego w spr. (...) SR w B., ale mimo tego nie zawarł w części wstępnej wyroku łącznego opisu tego wyroku łącznego w spr. (...) SR w B. wraz ze wskazaniem kar jednostkowych które objął, a w konsekwencji tego nie odniósł się też do niego w części zawierającej rozstrzygnięcia.

Przede wszystkim jednak wniesienie apelacji przez skazanego doprowadziło do kontroli całego zaskarżonego wyroku, w tym i w zakresie dotyczącym zasadności wyboru zastosowania przez sąd I instancji przepisów o karze łącznej obowiązujących od 24 czerwca 2020r. a wynikających z art. 38 i art. 81 ustawy z 19 czerwca 2020r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (Dz.U. z 23.06.2020r. poz. 1086) tj.

zawartych w tzw. Tarczy 4.0 (IV ustawie antycovidowej).

Sąd I instancji, co wynika z opisu części wstępnej, analizował bowiem możliwość objęcia wyrokiem łącznym kar z trzech wyroków SR w B. z 22.10.2019r. w spr. (...), z 05.03.2020r. w spr. (...), z 11.08.2020r. w spr. (...). Spośród tych wyroków tylko jeden wyrok z 11.08.2020r. w spr. (...) zapadł po dniu 24 czerwca 2020r. Sąd odwoławczy zgadza się zaś ze stanowiskiem wyrażonym w komentarzu do Kodeksu Karnego wyd. III opubl WKP 2020 pod red.Violetty Konarskiej-Wrzosek iż „Przepis art. 85 k.k. reguluje relację zachodzącą między przestępstwami popełnianymi przez tego samego sprawcę, a także podstawy orzekania kary łącznej. Z dniem 24.06.2020 r. powrócono do cezury czasowej tworzącej zbieg rzeczywisty przestępstw, polegającej na wydaniu pierwszego, chociażby nieprawomocnego wyroku co do któregośkolwiek z przestępstw popełnionych przez sprawcę przed jego wydaniem (podobnie jak przy ciągu przestępstw, art. 91 § 1 k.k.). Dotychczasowe uregulowanie będzie stosowane w przypadku kar prawomocnie orzeczonych przed wejściem w życie IV ustawy antycovidowej, tj. przed 24.06.2020 r. (por. art. 81 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy). Natomiast nowe rozwiązania prawne dotyczyć będą tylko tych sytuacji, w których wszystkie skazania prawomocne nastąpią po tej dacie. Może zdarzyć się jednak tak, że część skazań nastąpiła przed 24.06.2020 r., a część po tej dacie. Takiej sytuacji nie obejmuje przepis art. 81 ustawy. Pozostanie zatem zastosowanie art. 4 § 1 k.k.”

A w świetle tego wybór przez sąd I instancji nowego rozwiązania prawnego, bez zastosowania art. 4§1kk, gdy większość skazań nastąpiła przed 24.06.2020 r., a tylko jedno po tej dacie, należało uznać w realiach rozpoznawanej sprawy dot. takich skazań, za błędne.

Analiza zaś przepisów Kodeksu Karnego dot. kary łącznej sprzed i po 24.06.2020r. , dokonana przez pryzmat art. 4§1kk, wskazuje na to, że to przepisy sprzed 24.06.2020r. są dla sprawcy względniejsze.

Po pierwsze należy zauważyć, że zastosowanie przepisów sprzed 24.06.2020r. pozwoli na połączenie kar z wyroków w sprawach w których kary pozbawienia są wykonywane lub będą wykonywane , a w realiach rozpoznawanej sprawy dotyczy to kar z wyroków w sprawach (...), (...) a także w- pominiętej przez sąd I instancji w części wstępnej zaskarżonego wyroku łącznego-sprawie (...), a nie tylko połączenie kar z dwóch wyroków, i to „niskich” kar pozbawienia wolności, jak to nastąpiło w zaskarżonym wyroku łącznym.

Po drugie treść art. 86§1kk w brzmieniu obowiązującym po 24.06.2020r. „Sąd wymierza karę łączną w granicach **powyżej** najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 810 stawek dziennych grzywny, 2 lat ograniczenia wolności albo 20 lat pozbawienia wolności.” oznacza, że stosując ten przepis nie będzie możliwe orzeczenie kary łącznej z zastosowaniem tzw. zasady absorpcji. Treść art. 86§1kk w nowym brzmieniu należy bowiem rozumieć w ten sposób, że dolną granicą kary łącznej nie może

być tylko najsurowsza z kar wymierzonych, ale musi być to kara wyższa od najsurowszej z kar orzeczonych. A przepis art. 86§1kk w brzmieniu sprzed 24.06.2020r. dopuszczał orzeczenie kary łącznej z zastosowaniem tzw. zasady absorpcji, bo sąd wymierzał karę łączną w granicach **od** najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy.

A wobec tego zaskarżony wyrok łączny sądu I instancji, wydany z zastosowaniem „nowych” przepisów o karze łącznej, analizowany przez pryzmat art. 4§1kk, nie mógł pozostać w obrocie prawnym.

Zastosowanie zaś „starych” , względniejszych przepisów o karze łącznej pozwalało na analizę wydania wyroku łącznego obejmującego kary podlegające wykonaniu, a także podlegające wykonaniu zakazy, a więc przy analizie treści nie tylko wyroków wskazanych w części wstępnej zaskarżonego wyroku, ale i pominiętego tam wyroku łącznego w spr. (...) SR w B..

Jednak w ocenie sądu odwoławczego nie było zasadne aby w wyroku sądu II instancji zmienić treść zaskarżonego wyroku, co wymagałoby nie tylko zastosowania innych przepisów kodeksu karnego o karze łącznej niż te zastosowane przez sąd I instancji, ale i korekty części wstępnej wyroku poprzez wprowadzenie do niej wyroku w sprawie (...) oraz ukształtowania nowej kary łącznej w odniesieniu do innej konfiguracji kar niż dotychczas, a przede wszystkim z uwzględnieniem treści wyroku w sprawie (...), gdyż naruszałoby to wiele przepisów związanych z prawem skazanego

do obrony gdyż pozbawiałoby go możliwości zaskarżenia takiego orzeczenia o karze łącznej w którym po raz pierwszy analizowano by wyrok w sprawie (...) i to z zastosowaniem innych przepisów niż w zaskarżonym wyroku.

Należy bowiem zgodzić się z tezami zawartymi w pisemnym uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2017 r. w spr. III KK 420/16, OSNKW 2017/8/48 iż „Zgodnie z brzmieniem przepisu art. 6 kpk oskarżonemu (także skazanemu na podstawie art. 1 § 2 k.k.w.) przysługuje prawo do obrony. Należy ono do fundamentalnych praw człowieka potwierdzonych w aktach prawa międzynarodowego (art. 14 ust. 3 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, art. 6 ust. 3 lit. c Europejskiej Konwencji Praw Człowieka). Gwarantuje je także Konstytucja RP w art. 42 ust. 2. Ujęcie konstytucyjne prawa do obrony jest zbliżone do kodeksowego, ale bardziej precyzyjne niż w art. 6 k.p.k. O ile w tym ostatnim przepisie zawarto ogólną formułę "przysługuje prawo do obrony", to w art. 42 ust. 2 Konstytucji stanowi się o prawie do obrony we wszystkich stadiach postępowania. A skoro tak, to przepis ustawy zwykłej, czyli art. 6 k.p.k., nie powinien być w tym względzie interpretowany inaczej, a zwłaszcza wężiej. Przyjąć więc należy, że nie jest dopuszczalne pozbawienie oskarżonego realnego korzystania z prawa do obrony w żadnym stadium postępowania. Nie może ulegać wątpliwości, że jedną z form korzystania z prawa do obrony jest sama możliwość zaskarżenia orzeczenia określającego po raz pierwszy w toku postępowania

zakres odpowiedzialności karnej oskarżonego, nie tylko w formie wymierzenia określonych kar za przypisane przestępstwa, ale też wymierzenie kar łącznych. Dodatkowej gwarancji w tym względzie, także w aspekcie prawa do obrony, należy upatrywać w art. 78 Konstytucji, przyznającym każdej ze stron prawo do zaskarżania orzeczeń wydanych w pierwszej instancji (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 18 listopada 2008 r., II KK 121/08, Zbiór orzeczeń SN - Supremus). Byłoby obejściem tej gwarancji konstytucyjnej ukształtowanie modelu postępowania w taki sposób, by kara łączna wymierzana po raz pierwszy w sprawie o wydanie wyroku łącznego nie podlegała zaskarżeniu przez skazanego zwykłym środkiem odwoławczym.”

A uwzględnienie, przy kształtowaniu nowej kary łącznej, treści wyroku w sprawie (...) przez sąd II instancji, powodowałoby sytuację w której sąd odwoławczy orzekałby po raz pierwszy o karze łącznej z uwzględnieniem tego jednostkowego wyroku, przy zastosowaniu innych przepisów o karze łącznej niż te zastosowane w zaskarżonym wyroku, co powodowałoby negatywny dla interesu procesowego skazanego skutek w postaci pozbawienia go możliwości kontroli instancyjnej takiego orzeczenia. Co prawda można by zaryzykować twierdzenie, że ewentualne wymierzenie nowej kary łącznej, w której uwzględniono by wyrok w sprawie (...), mogłoby się odbyć przed sądem II instancji, ale tylko wtedy gdyby zdecydowano się na orzeczenie kary łącznej z zastosowaniem najkorzystniejszego wariantu dla skazanego tj. tzw. absorpcji. Jednak uprzednia

wielokrotna karalność skazanego, popełnienie wielu przestępstw na przestrzeni dłuższego okresu czasu (w szczególności tych z wyroku w sprawie (...)) i popełnienie nie tylko przestępstw z art. 244 kk, ale i z innej kategorii tj. przeciwko mieniu wskazanych wyroku w sprawie (...), to optuje – w ocenie sądu odwoławczego – przeciwko możliwości orzeczenia kary łącznej z zastosowaniem absorpcji.

Skoro więc w realiach niniejszej sprawy orzeczenie kary łącznej pozbawienia wolności dot. kar podlegających wykonaniu, przy uwzględnieniu dotychczas nie uwzględnionej treści wyroku w sprawie (...), najprawdopodobniej doprowadziłoby do zastosowania zasady asperacji (bo taką też zasadę łączenia kar zastosował sąd I instancji przy kształtowaniu zaskarżonego wyroku łącznego, który został zaskarżony na korzyść skazanego), to pozbawienie możliwości zaskarżenia takiego orzeczenia mogłoby naruszać prawo skazanego do obrony (patrz: podobnie w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2017 r. w spr. III KK 420/16 iż „W konkluzji należy więc stwierdzić, że w sprawie o wydanie wyroku łącznego, toczącej się w trybie art. 568a § 1 pkt 2 k.p.k., z uwagi na konieczność zagwarantowania skazanemu konstytucyjnego prawa do zaskarżenia wyroku sądu pierwszej instancji, a także do realizowania prawa do obrony przed sądem odwoławczym, wyłączona jest, co do zasady, możliwość wydania przez sąd drugiej instancji orzeczenia co do kary łącznej w sytuacji procesowej, w której sąd pierwszej instancji nie orzekł w przedmiocie kary łącznej

obejmującej kary wymierzone za określone przestępstwa prawomocnymi wyrokami. Prawo skazanego do obrony nie byłoby naruszone tylko wtedy, gdyby sąd odwoławczy orzekł tę karę łączną z zastosowaniem pełnej absorpcji.”)

Dlatego zachodzi podstawa do uwzględnienia apelacji skazanego co do braku objęcia wyrokiem łącznym wyroku w sprawie (...) i potrzeby korekty orzeczenia sądu I instancji czego jednak nie może dokonać – w realiach niniejszej sprawy- sąd odwoławczy.

W tej sytuacji należało uchylić zaskarżony wyrok łączny i przekazać sprawę w zakresie wydania wyroku łącznego uwzględniającego też jednostkowy wyrok w sprawie (...) i powyższe uwagi sądu odwoławczego- sądowi pierwszej instancji.

Co zaś do innych uwag zawartych w apelacji skazanego dot. stanu jego zdrowia czy sytuacji rodzinnej, to należy podkreślić, że okoliczności te nie podlegają uwzględnieniu przy orzekaniu kary łącznej.

Wniosek

o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Z przyczyn wskazanych w powyższych rozważaniach

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwięźle o powodach zmiany	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.

Zwiążle o powodach uchylenia	
brak uwzględnienia w zaskarżonym wyroku łącznym wyroku w spr. (...), a także niewłaściwe zastosowanie przepisów ustawy Kodeks Karny dot. wyroku łącznego, co omówiono powyżej, to spowodowało konieczność przeprowadzenia przewodu w całości na nowo z uwzględnieniem wyroku w spr. (...), po uzupełnieniu go o nowe dowody.	
3.1.	Konieczność umorzenia # art. 437 § 2 k.p.k. postępowania
Zwiążle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia	
4.1.	# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylenia	
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania	
Przy ponownym rozpoznaniu sprawy sąd I instancji winien uwzględnić powyższe rozważania, uzupełnić postępowanie dowodowe poprzez uzyskanie aktualnej opinii o skazanym, danych z KRK, akt spraw jednostkowych w tym z aktualnymi danymi dot. postępowań wykonawczych i wykonania kar i środków karnych, a następnie wydać wyrok łączny z uwzględnieniem wyroku wydanego w spr. (...) SR w B. (przy uwzględnieniu okoliczności, że jest to wyrok łączny, którym	

połączono karę jednostkową i karę łączną, co należy analizować w konfrontacji z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 18.04.2019r. w spr. K 14/17 według którego art. 86 § 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600, ze zm.) w zakresie, w jakim różnicuje sytuacje osób, wobec których zastosowanie miała już wcześniej instytucja kary łącznej, od osób, co do których ta instytucja zastosowania nie miała, w ten sposób, że umożliwia w stosunku do tej pierwszej kategorii osób podwyższenie dolnej granicy kary łącznej, a także orzeczenie kary rodzajowo surowszej, tj. kary 25 lat pozbawienia wolności, jest niezgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.)

5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku

Przytoczyć okoliczności

6. Koszty Procesu

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku

Przytoczyć okoliczności

7. PODPIS